

ÖRKELLJUNGA
KOMMUN

Risk- och sårbarhetsanalys 2015

**Komplettering till risk- och
sårbarhetsanalyser med början
2007**

Innehållsförteckning

Inledning	4
1 Definitioner	4
2 Övergripande beskrivning	5
2.1 Örkelljunga kommun.....	5
2.2 Kommunorganisationen	6
2.3 Familjen Helsingborg, Nordvästra Skåne.....	6
3 Målsättning	7
4 Risk- och sårbarhetsanalys i Örkelljunga kommun	7
4.1 Risk- och sårbarhetsanalys 2007.....	7
4.2 Dricksvatten.....	8
4.3 Elbortfall	8
4.4 Social oro.....	8
4.5 Sjukdomar - pandemi/epidemi.....	9
4.6 Olyckor - farligt gods	9
4.7 Risk- och sårbarhetsarbetet 2015 i Örkelljunga kommun	9
5 Övergripande beskrivning av identifierad samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område.	11
5.1 Samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område	11
6 Identifierade och värderade risker, sårbarheter samt kritiska beroenden inom kommunens geografiska område	13
6.1 Riskinventering och värdering.....	13
6.2 Inträffade händelser.....	13
6.3 Utvalda risker	14
6.4 Sårbarheter	16
6.5 Kritiska beroenden.....	16
7 Övergripande beskrivning av särskilt viktiga resurser som kommunen kan disponera för att hantera extraordinära händelser	17
7.1 Resurser i kommunen	17
7.2 Resurser i länet och nationellt.....	17
8 Bedömning av förmågan i samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område att motstå och hantera identifierade risker som kan leda till en extraordinär händelse	18
9 Bedömning av kommunens förmåga att motstå och hantera identifierade risker som kan leda till en extraordinär händelse	18
9.1 Generell förmåga.....	18

9.2	Bedömningsnivåer	18
9.3	Indikatorer på krishanteringsförmåga.....	19
10	Förmåga att motstå störningar i samhällsviktiga verksamheter	21
11	Planering och genomförda åtgärder samt en bedömning av behov av ytterligare åtgärder med anledning av risk – och sårbarhetsanalysens resultat	23

Inledning

Enligt Lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och under höjd beredskap ska kommuner och landsting analysera vilka extraordinära händelser som kan inträffa i kommunen och hur de kan påverka den egna verksamheten. Resultatet ska värderas och sammanställas i en risk – och sårbarhetsanalys. Myndigheten för samhällskydd och beredskap; MSB, har 2015:5 utfärdat föreskrifter om kommuners risk- och sårbarhetsanalyser. Vidare finns allmänna råd som ansluter till föreskrifterna.

Kommunstyrelsen i Örkelljunga kommun har 2007-09-05, § 135 fastställt kommunens risk- och sårbarhetsanalys. Denna rapport utgör Örkelljunga kommuns kompletterande risk – och sårbarhetsanalys för 2015. Kompletterande rapporter för 2012, 2013 och 2014 har inlämnats till länsstyrelsen. MSB kommer 2015-09-01 att lansera ett verktyg för redovisning av risk- och sårbarhetsanalyser.

1 Definitioner

En **extraordinär händelse** är en händelse som avviker från det normala, som innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och som kräver skyndsamma åtgärder.

För att räknas som **samhällsviktig verksamhet** ska minst ett av följande villkor uppfyllas;

- Ett verksamhetsbortfall, eller svår verksamhetsstörning som ensamt eller tillsammans med liknande händelser i andra verksamheter på kort tid kan leda till att en allvarlig kris inträffar i samhället.
- Verksamheten är nödvändig eller mycket väsentlig för att en redan inträffad kris i samhället ska kunna hanteras så att skadeverkningarna blir så små som möjligt.

Kritiska beroenden är beroenden som är avgörande för att samhällsviktiga verksamheter ska kunna fungera. Dessa beroenden karaktäriseras av att ett bortfall eller en störning i levererande verksamheter relativt omgående leder till funktionsnedsättningar, som kan få till följd att en extraordinär händelse inträffar. Den drabbade verksamheten kännetecknas av att den saknar uthållighet, redundans och möjlighet att ersätta eller fungera utan den resurs som fallit bort.

2 Övergripande beskrivning

2.1 Örkelljunga kommun

Örkelljunga kommun ligger i den nordvästra delen av Skåne vid gränsen till Halland och Småland. Örkelljunga kommun består av flera tätorter, bland annat Örkelljunga Eket, Åsljunga och Skånes Fagerhult. I kommunen, som har en yta på 320 kvadratkilometer bor ca 9 700. Befolkningsstätheten uppgår till 30 invånare per kvadratkilometer.

Bra kommunikationer

Vägkommunikationerna är goda, bland annat genomkorsar E4:an kommunen med direktinfaller till kommunens samtliga tätorter. Hamnen i Helsingborg, flygplatsen i Ängelholm och stambanan i Hässleholm ligger alla inom en halvtimmes bilfärd från Örkelljunga.

Avstånd till Örkelljunga

Halmstad 60 km
Ängelholm 30 km
Helsingborg 50 km
Malmö 100 km
Hässleholm 40 km
Kristianstad 70 km
Stockholm 510 km

De största arbetsgivarna i kommunen är Continental Bakeries North Europe AB, KB Components AB, Ekets Mekaniska AB, Nolato Lövepac AB och Örkelljunga kommun.

2.2 Kommunorganisationen

Kommunens politiska organisation består förutom kommunfullmäktige, av kommunstyrelsen, socialnämnd, utbildningsnämnd, samhällsbyggnadsnämnd och kultur- och fritidsnämnd. Inom kommunen finns två helägda bolag, Örkelljungabostäder AB och Örkelljunga Fjärrvärmeverk AB. Räddningstjänsten hanteras inom kommunalförbundet Räddningstjänsten Skåne Nordväst, inkluderande kommunerna Helsingborg, Ängelholm och Örkelljunga. Miljövårdsfrågor hanteras inom Söderåsens Miljövårdsförbund bestående av kommunerna Örkelljunga, Perstorp, Klippan, Svalöv och Bjuv.

2.3 Familjen Helsingborg, Nordvästra Skåne

Familjen Helsingborg är ett samarbete mellan kommunerna Bjuv, Båstad, Helsingborg, Höganäs, Klippan, Landskrona, Svalöv, Åstorp, Ängelholm, Perstorp och Örkelljunga. Syftet med samarbetskommittén är att driva gemensamma frågor som gynnar regionen.

Familjen Helsingborg samarbetar främst inom områdena näringsliv, turism, infrastruktur, kollektivtrafik, utbildning, boende, trygghetsfrågor, kultur, bibliotek, kommunteknik, räddningsverksamhet och personalutveckling. Samarbetet bedrivs vid regelbundna kommunledningsmöten med förtroendevalda samt tjänstemannagrupper med representanter från kommunerna.

Gemensamma projekt är t ex turistbroschyrer, mässor, näringslivsdagar, logistiksatsningar, utredningar om snabbspårvagnar, drift och underhåll av VA-nät, Trädgårdsrundan, Keramikdagarna, kampanjer mot villa- och bilinbrott, medling mellan unga förövare och brottsoffer, gymnasiesamarbete, lånekort på bibliotek mm.

3 Målsättning

Risk – och sårbarhetsanalysen ska fungera som grund för allt säkerhets – och trygghetsarbete i Örkelljunga kommun. Resultaten ligger till grund för en samlad bild av kommunens förmåga att bedriva samhällsviktig verksamhet och att motstå och hantera risker som kan leda till en extraordinär händelse.

Genom att identifiera risker och sårbarheter kan lämpliga planer tas fram och åtgärder vidtas. Riskbilden och åtgärdsplaner kommer att följas upp fortlöpande och resultatet av risk – och sårbarhetsanalysen ska sammanställas och rapporteras till länsstyrelsen i enlighet med föreskrifter från Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB). Myndigheten har utarbetat nya föreskrifter för kommuners risk- och sårbarhetsanalyser enligt MSBFS 2015:5.

Kommunstyrelsen i Örkelljunga kommun har med utgångspunkt 2007-09-05, § 135 efter ett mycket omfattande arbete fastställt kommunens risk- och sårbarhetsanalys. Årliga rapporter har därefter fastställts med utgångspunkt från rapporten 2007. Därvid har ett jämförelsematerial uppnåtts. Riskbilden för kommunen har inte i stort förändrats sedan den ursprungliga analysen gjordes. Denna rapport utgör Örkelljunga kommuns kompletterande risk – och sårbarhetsanalys för 2015. Kompletterande rapporter för 2012, 2013 och 2014 har inlämnats till länsstyrelsen. MSB kommer 2015-09-01 att lansera ett nytt verktyg för redovisning av risk- och sårbarhetsanalyser. Detta kommer att påverka kommunens framtida utformning av risk- och sårbarhetsanalyserna.

4 Risk- och sårbarhetsanalys i Örkelljunga kommun

4.1 Risk- och sårbarhetsanalys 2007

Risk- och sårbarhetsanalyset i Örkelljunga kommun startade 2007. Processen började med en riskinventering som syftade till att identifiera ett antal risker och sårbarheter som deltagarna upplevde som angelägna i kommunen. En risk kan ha många olika betydelser beroende på vem man frågar och vilken erfarenhet man har. Därför skrevs en riskbeskrivning till varje risk. Sammanlagt blev det 90 risker som man kategoriserades in i huvudkategorierna, naturrelaterade, sjukdomar, systemsammanbrott, olyckor, social oro och sabotage.

Därefter gjordes en bedömning av de 90 riskerna. Processen var indelad i olika delar;

- Riskvärdering
- Konsekvensbeskrivning
- Risknivå
- Hanteringsförmåga
- Hanteringsnivå
- Scenarion

Resultat

Av de 90 riskerna ansåg riskgruppen att kommunen kan hantera 22 risker mycket bra, medan övriga risker kan hanteras mindre bra. Övrigt att notera är att av de 90 riskerna var 43 sällsynt förekommande, 32 återkommande och 12 ofta förekommande. Av de 10 risker som fick högst risknivå var 7 stycken inom huvudkategorin Olyckor: transport - farligt gods.

Hantering och åtgärder för huvudkategorierna vatten, el, social oro, pandemi och farligt gods

Det stora antalet risker (90st) är för många att hantera under en mandatperiod. Riskgruppen valde därför att prioritera 21 utav riskerna som sedan lagts in under rubricerade 5 huvudkategorier. Ambitionen är att eliminera eller reducera dessa risker genom att arbeta med dem under innevarande och kommande mandatperioder.

4.2 Dricksvatten

Produktionen och distributionen av dricksvatten är ett av kommunens viktigaste åtaganden. Genom ett sabotage kan ett samhälle på kort tid helt lamsläs. Kommunen måste aktivt arbeta för att eliminera den yttre påverkan på dricksvattenförsörjningen. Platser där ett sabotage skulle kunna inträffa måste identifieras och säkerhets anpassas. Under denna punkt berördes riskerna, hot om förorening av vatten, sabotage vattentäkter och förgiftning av vatten.

4.3 Elbortfall

Kommunen, näringslivet och allmänheten är beroende av elförsörjning Tillgång till el är också en förutsättning för att all annan teknisk försörjning ska fungera. El behövs för såväl produktion, distribution som användning av vatten, fjärrvärme, samt för avlopps- avfalls- och materialhantering. Elektroniska kommunikationer är i hög grad beroende av el för att fungera. Avbrott eller störning i kommunaltekniska system (dricksvattenförsörjning och avloppssystem) hotar i första hand människor och djur. Även ekonomiska värden och förtroendet för kommunen står på spel. Under denna punkt berördes riskerna vid storm, elavbrott vintertid, långvarigt regionalt strömavbrott, elbrist, vintertid och avsaknad av reservverk.

4.4 Social oro

Jämfört med andra kommuner i samma storlek är Örkelljunga en lugn kommun med relativt låg risk att bli utsatt för brott. Samtidigt är hot och våld eller rädsla för överfall en verklighet för alltför många. Särskilt kvinnor, barn och unga kan utsättas för misshandel, rån eller trakasserier. Ofta i en miljö där trygghet är som viktigast, i hemmet, i skolan eller i närmiljön. I och med att samhället förändras genom globalisering och en enorm teknisk utveckling, så medför detta att nya typer av brottslighet växer fram. Denna organiserade brottslighet kan i stort sett vara vad som helst och var som helst. Under denna punkt berördes riskerna droger, hot,

våldshandlingar på grund av tex kriminalitet och narkotika samt brottsling som skapar kaos, pyroman, pedofil, sexmördare, m m.

4.5 Sjukdomar - pandemi/epidemi

Den största infektionsrisken mot befolkningen är de smittor som sprids oavsiktligt. När det gäller objektburen smitta påverkas den oftast av mänsklig teknologi, antingen genom störningar i denna eller som en oönskad biprodukt. Några exempel är legionella utbrott där vattensystem eller kylsystem är inblandade samt utbrott på sjukhus med multiresistenta bakterier. Ett tillräckligt omfattande eller allvarligt utbrott påverkar de dagliga verksamheterna som är nödvändiga för att vårt samhälle ska fungera, som tex livsmedelsförsörjning, sophämtning, transporter och sjukvård. Ordet epidemi används oftast vid större utbrott. En pandemi är en epidemi som berör stora delar av världen, till exempel när det uppstår en ny influensavariant. Under denna punkt berördes risken med pandemi.

4.6 Olyckor - farligt gods

Farligt gods som passerar Örkelljunga kommun innebär risk för utsläpp av kemiska ämnen. Det är känt att den totala mängden farligt gods som transporteras på landets vägar är mycket stor, men för närvarande finns ingen detaljerad tillförlitlig information om dessa transporter. Under denna punkt berördes risken farliga godstransporter.

4.7 Risk- och sårbarhetsarbetet 2015 i Örkelljunga kommun

Med anledning av ovannämnda risker kan följande noteras:

- Under 2013 utarbetades en plan för nödvattenförsörjning. Denna planen tillämpades i vissa delar när en vattenförorening uppstod i Skånes Fagerhult 2014. En utvärdering av händelsen gjordes 2015.
- Under 2012 och 2015 har kommunen tillsammans med övriga kommuner i Skåne arbetat med projektet STYREL. Genom STYREL är ambitionerna att kunna styra el till prioriterade användare i landet. Arbetet under 2015 har till stor del bedrivits tillsammans med kommunerna inom Familjen Helsingborg och samtidigt med kopplingar till Regionala rådet.
- För 2015 har ett analysarbete med ORSA (Områdesbaserad risk- och sårbarhetsanalys) påbörjats. Projektet bedrivs tillsammans med Länsstyrelsen och flera av kommunerna inom Familjen Helsingborg. Resultatet av detta analysarbete kommer att påverka kommande Risk- och sårbarhetsanalyser. Projektets syfte är att hitta en arbetsmodell för att samla in data i GIS. Projektet ska resultera i en vägledning. Vägledningen berör ”hur man från regional nivå kan ge riktlinjer till aktörer som har i uppdrag att genomföra riskanalyser, vars resultat blir sammanställningsbart på regional nivå när GIS används som analys/sammanställningsverktyg.” Arbetet utgår från STYRELS prioriteringsklasser för samhällsviktig verksamhet.

- Under 2013 har IFO-avdelningen flyttat in i kommunhuset för att öka de anställdas säkerhet. Under 2014 bedrivdes ett omfattande arbete för att motverka hot om våld i kommunhuset. Arbetsmiljöverket begärde in uppgifter om åtgärder för att öka de anställdas säkerhet. I rapporteringen som innehöll mer än 100 sidor redogjordes för rutiner, planer och policys som en del av kommunens arbete. Problemen med hot och våld hanteras under rubriken social oro. Länsstyrelsen har bedrivit projekt om beredskap för social kris, sluttrapport om sociala risker i Skåne län. Erfarenheterna från dessa seminarium utgör en erfarenhetsbank som mycket väl kan komma till hjälp i fortsatt arbete. För 2015 har kommunen följt tendenser i samhället vad gäller social oro. Från centralt håll har arbete påbörjats om våldsbejakande extremism med Mona Sahlin som nationell samordnare. En bra integration är nödvändig för att få ett robust samhälle.
- En viktig del i kommunens konkreta risk- och sårbarhetsarbete är trygghetsvandringar. Dessa genomförs med regelbundenhet i kommunens tätorter. Vid dessa vandringar medverkar representanter från olika delar av samhället. Uppkomna risker och missförhållanden åtgärdas omedelbart eller om det är förenat med stora kostnader framförs önskemål om anslag från kommunstyrelsen. Trygghetsvandringarna genomförs metodiskt och resultatet presenteras på kommunens hemsida.
- Under 2013 meddelades att transporter av farligt gods till företag i Perstorp inte trafikerade Örkelljunga kommun. Under 2015 har förnyade kontakter tagits med Trafikverket för att inventera farligt gods på E4 an. Olyckor uppstår alldeles för ofta på E4:an och räddningstjänsten gör dagliga insatser.
- Revidering av kommunens olika planverk genomförs kontinuerligt och har gjorts inför övningarna 2015.
- Kommunledningen hanterar systematiskt frågor om lokalisering av företag till platser där risker för olyckor kan minimeras.

Lokaler och materiella resurser

En ny räddningsstation i Örkelljunga färdigställdes under 2011 och detta innebär att kommunen har en alternativ ledningsplats vid sidan om kommunhuset med automatiskt reservverk. Dessutom finns reservverk i den renoverade räddningsstationen i Skånes Fagerhult. Fr o m 2015 ingår Örkelljunga kommun i kommunalförbundet Räddningstjänsten Skåne Nordväst tillsammans med kommunerna Helsingborg och Ängelholm. Detta innebär att kommunen erhållit ytterligare en alternativ ledningsplats, nämligen Bårslöv. Ett omfattande arbete pågår inom räddningstjänstförbundet för att åstadkomma en gemensam Samverkanscentral för kommunerna inom familjen Helsingborg tillsammans med SOS Alarm. Förutom larmfunktioner berörs även trygghetstelefoner.

Utbildning/övning

Beredskapssamordnaren har sammanställt en plan för övningsverksamheten under mandatperioden.

Samverkan

Samverkan mellan kommuner, regionala samt nationella aktörer sker regelbundet. Risk och sårbarhetsarbetet påverkas genom de förslag som uppkommer vid dessa sammankomster. I det dagliga arbetet framförs till de olika förvaltningar de olika förslag till åtgärder som kan genomföras.

Kommunen har 2015 skrivit ett särskilt avtal med Örkelljunga Civilförvarförbund om medverkan vid särskilda händelser. Föreningen genomför lobbyarbeten under delar av året för att öka allmänhetens förmåga att hantera risker, bl a vid Peppar Peppardagen. Föreningen har 2015 reviderat pärmen för kommunens trygghetspunkter.

5 Övergripande beskrivning av identifierad samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område.

5.1 Samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område

Identifiering av samhällsviktig verksamhet gjordes under kommunens STYRELS-projekt, dels under 2012, dels under 2015.

Tabellen nedan är en anpassning av den förteckning som presenteras i MSB:s faktablad *Samhällsviktig verksamhet* och tabellen redovisar samhällsviktig verksamhet i Örkelljunga kommun.

Verksamhet	Sektor	Samhällsviktig verksamhet i Örkelljunga kommun
Elförsörjning	Energiförsörjning	Matning, mottagning och distribution av el till hushåll och verksamheter
Fjärrvärme-Försörjning	Energiförsörjning	Produktion, matning och distribution av fjärrvärme till bostäder och verksamhetslokaler.
Drivmedels-försörjning	Energiförsörjning	Distribution av drivmedel till tankställen

Dricksvatten-försörjning	Kommunalteknisk försörjning	Matning, tryckstegring, lagring och distribution av dricksvatten.
Avloppshantering	Kommunalteknisk försörjning	Hantering av avloppsvatten
Avfallshantering	Kommunalteknisk Försörjning (NÅRAB)	Hämtning av avfall från hushåll och verksamheter
Snöröjning	Kommunalteknisk försörjning	Plogning och halkbekämpning samt bortforsling av snö
Räddningstjänst	Skydd och säkerhet	Räddningsstationer
Polis	Skydd och säkerhet	Polishus
Primärvård	Hälsa-och sjukvård	Hälsocentraler
Omsorg om äldre och funktionsnedsatta	Hälsa- och sjukvård samt omsorg	Särskilda boenden i kommunal och enskild regi samt hemtjänst
Omsorg om barn	Barnomsorg	Förskoleverksamhet samt skolbarnomsorg
Krisledning	Offentlig förvaltning	Kommunens centrala krisledning samt förvaltningarnas krisledningar.
Krisinformation	Offentlig förvaltning	Kommunens krisinformations-organisation.
Nät för telefoni och dataöverföring	Information och kommunikation	Nät för fast och mobil telefoni, internet samt kommunens intranät.
Tjänster baserade på elektronisk kommunikation	Information och kommunikation	SOS Alarm och larmanläggningar.

Radio	Information och kommunikation	Närradio
Post	Information och kommunikation	Mottagning och distribution av post
Livsmedel	Livsmedel	Distribution av livsmedel
Bankkontor	Finansiella tjänster	Betalningsförmedling, kontantförsörjning
Uttagsautomater	Finansiella tjänster	Kontantförsörjning
Utbetalningskontor för sjuk- och arbetslöshets försäkringen	Socialförsäkringar	Utbetalningar från sjuk – och arbetslöshetsförsäkringar
Jordbruk	Livsmedel	Jordbruk

6 Identifierade och värderade risker, sårbarheter samt kritiska beroenden inom kommunens geografiska område

6.1 Riskinventering och värdering

Riskinventeringen ska ge en översikt av risker, situationer och händelser som skulle kunna leda till allvarliga störningar och extraordinära händelser inom kommunens geografiska område. Inventering görs kontinuerligt och resulterar i en riskmatris samt åtgärds paket.

6.2 Inträffade händelser

Vid de större stormarna Gudrun och Per har kommunens arbete betraktats utifrån definitionen extraordinära händelser. Krisledningsnämnden har däremot inte övertagit de andra nämndernas ansvar. Ett flertal elavbrott har ägt rum i kommunen de senaste åren. Detta har fått EON att investera ca 200 miljoner kronor i Örkelljunga kommun för att anlägga nya transformatorstationer och gräva ned ledningar. Antalet elavbrott har därefter minskat men ändå varit aktuella vid stormarna Sven och Simone. EON har därefter inom utsatta områden grävt ned ledningar för ytterligare 10 miljoner kronor 2014/2015.

Vid stormarna 2014 har 3 stycken av TeliaSoneras 4 master blivit utslagna i kommunen p g a åska. Teleavbrottet varade för TeliaSonera 5 dagar.

Under 2013 har en stor mossbrand ägt rum i Flåssmyr med ett flertal räddningstjänster inkopplade plus räddningshelikoptrar och bandvagnar samt hemvärn och försvarsmakt. Räddningstjänstens agerande rönt stor uppskattning. De stora riskerna med skogsbränder har ytterligare aktualiserats i samband med utvärderingarna av bränderna i Västmanland 2015.

6.3 Utvalda risker

Följande fem risker har analyserats och bearbetats sedan första utgåvan av Risk- och sårbarhetsanalysen 2007. Dessa risker är så generella att arbetet kan omfatta en längre tidsperiod:

Vatten

År 2002 byggdes en ny del av Europaväg 4 genom Örkelljunga kommun. Den nya sträckningen placerades i närheten av en av kommunens vattentäkter, vilket utgör ett hot mot kommunens vattenförsörjning. Örkelljunga kommun och Civilförsvarsförbundet genomförde i september 2012 en vattendag för att lära sig hantera combotankar. Allmänheten inbjöds och 130 personer deltog. Samtidigt letar Trafikverket efter en ersättningstäkt till kommunen. Detta arbete har pågått i 11 år. Resultatet från provborrningarna 2015 är mycket positivt

I samband med projektet STYREL har samtliga dagvattenpumpar och avloppspumpar lokaliserats i kommunens ledningsnät. Dessa har digitaliserats på kommunens kartor.

Kommunen har under 2014 utökat kommunens va-ledningar till en vattentäkt i Eket. Mark- och Miljöödomstolen har beviljat kommunen ökat uttag från denna borra.

Under 2014 erhöll kommunen erfarenheter i samband med förorenat dricksvatten i Skånes Fagerhult. En utvärdering av den kommunala hanteringen har genomförts 2015.

Sannolikhet vattenavbrott: Ganska liten

Elbortfall

Örkelljunga kommun har aktivt arbetat med att försäkra sina lokaler med reservverk. Det innebär att kommunens äldreboenden har reservverk liksom ledningsplatserna i kommunhuset och räddningsstationerna i Örkelljunga och Skånes Fagerhult. Civilförsvarsförbundet ombesörjer utdelning av mindre elverk, gasolkaminer och fotogenkaminer. För va-verksamheten finns ett flertal aggregat. Tryckstegringsanläggningen vid Skåneporten saknar reservverk. Kommunen har ett antal mobila verk att tillgå och sk handskar har placerats vid kommunens trygghetspunkter. Kommunen har inte längre tillgång till egen tank för drivmedel. Drivmedel får erhållas via privata näringslivet. Kommunstyrelsen har under 2015 uppdragit åt Kommunfastigheter att lämna förslag på lösning hur allmänheten i de

norra delarna av kommunen kan få tillgång till ett reservverk. Slutligen har genomförts en Risk och sårbarhetsanalys över energiförsörjningen i Örkelljunga kommun. Denna medföljer som bilaga.

Sannolikhet: Ganska liten

Social oro

Örkelljunga kommun har aktivt arbetat med att motverka klotter. Dessutom har ett flertal träffar genomförts med ungdomar tillsammans med den lokala polisen. Polisen har utarbetat en handlingsplan för åtgärder i samband med sk "buskörningar". Dessutom har en handlingsplan för skolbränder antagits av kommunfullmäktige och träffar har genomförts med samtliga rektorer i samband med incidenter med mindre skolbränder. Uppföljningsmötena har dokumenterats och redovisats i utbildningsnämnden och lokala BRÅ. Peppar Peppardagen genomförs årligen med representanter från socialförvaltningen, räddningstjänsten, säkerhetssamordnaren, kommunens pensionärsföreningar och Civilförsvarsförbundet. Under 2014 har utbildningsnämnden tagit fram informationsbroschyrer i ämnet skolskjutningar.

Sannolikhet: Ganska liten

Social oro, Hot och Våld

Under 2013 och 2014 har kommunens socialförvaltning varit utsatt för hot- och våldsaktiviteter. I samband med detta har Arbetsmiljöverket begärt in svar från kommunen om de åtgärder som vidtagits för att förhindra detsamma. En promemoria har överlämnats som utgör ett samlat dokument för kommunens åtgärder och som kan anses vara kommunens huvuddokument i dessa frågor. Av promemorian framgår bl a följande innehåll:

- Rutiner för hot och våld
- Riktlinjer mot hot och våld på arbetet
- Särskild handlingsplan mot hot och våld
- Flyttning av individ och familjeomsorgen till kommunhuset
- Rutiner för arbetsmoment inom socialförvaltningen inklusive larm
- Föreskrifter i arbetsmiljöstödsystem SAM
- Säkerhetsanalys inom reception och besöksområdet i kommunhuset
- Inom kommunen vidtagna åtgärder för att förhindra hot och våld under 2013 och 2014
- Över tiden under 2013 och 2014 vidtagna åtgärder, beslut och aktiviteter i anledning av den inträffade händelser
- Fortsatt arbete med Våld och hot
- Örkelljunga kommuns svar till Arbetsmiljöverket.

Det är angeläget att kommunens arbete med integration får positiva följder.

Sannolikhet: Medel

Sjukdomar - pandemi/epidemi

I samband med arbetet med Pandemifrågor togs ett handlingsprogram fram och kommunen genomförde åtgärder i samverkan inom hela kommunen.

Sannolikhet: Mycket liten

Olyckor - Farligt gods

Kontakter har förevarit med Perstorps AB och räddningstjänsterna. Information har erhållits att farligt gods transporter till Perstorp inte går via Örkelljunga kommun. Förnyade kontakter har tagits med Trafikverket för att öka kunskapen om farligt gods. Dessa frågor hanteras av räddningstjänsten. Diskussioner har även förekommit med Trafikverket för att åstadkomma belyningsåtgärder längs med E4 an i Örkelljunga kommun. Detta för att öka trafikanternas uppmärksamhet. Intresset från trafikverkets sida har varit mycket svalt vad gäller belyningsåtgärder. De dagliga olyckorna på E4 an utgör ständiga insatser från räddningstjänstens sida. Vajerräckena förhindrar större olyckor men frekvensen av antalet incidenter oroar.

Sannolikhet: Medel

6.4 Sårbarheter

Kommunen har sårbar infrastruktur samt brist på vissa tekniska resurser. Vid utdragna händelser kan viss personalbrist infalla. Medverkan i räddningstjänstförbund anses öka robustheten för den mindre kommunen. Utvärderingarna av bränderna i Västmanland pekar på att mindre kommuner behöver organisera sig tillsammans med större kommuner. För att upptäcka risker i samhället har projektet Orsa startat i länsstyrelsens regi. Orsa, områdesbaserad risk och sårbarhetsanalys, innebär att en stor mängd data förs in i kommunens GIS-system, för att så småningom kunna leverera uppgifter om risker sammanställda på lättöverskådliga kartor.

6.5 Kritiska beroenden

Kommunen är beroende av transporter av livsmedel och andra förnödenheter till samhällsviktiga verksamheter via vägnätet. Kommunikation via mobiltelefon, fast telefon och e-post är vitalt för alla verksamheter. Drivmedel behövs för att kunna utföra transporter framförallt inom hemtjänst. Kommunen har inte längre egen bensin- och dieseldepå. Vid elavbrott krävs tillgång till bensinstationer som har eller kan förses med reservkraft. Arbetet med informationssäkerhet har uppmärksamats från centralt håll. I den händelse kommunen kommer att formellt samverka med kommuner inom IT-området innebär det personella resurser till frågor om informationssäkerhet.

7 Övergripande beskrivning av särskilt viktiga resurser som kommunen kan disponera för att hantera extraordinära händelser

7.1 Resurser i kommunen

Örkelljunga kommun har en krisledningsgrupp (utsedda tjänstemän) och krisledningsnämnd (kommunstyrelsens arbetsutskott) som har utbildats och övats i att hantera extraordinära händelser.

Räddningstjänsten samverkar sedan 2015 inom kommunalförbundet Räddningstjänsten Skåne Nordväst. Deltidskärer finns stationerade i Örkelljunga och Skånes Fagerhult.

Reservverk finns och provkörs med belastning regelbundet.

7.2 Resurser i länet och nationellt

Försvarsmakten kan tillhandahålla till exempel extra personal, transportmedel, kommunikationsutrustning, logistik, krisstöd, stabsstöd, olika slags specialistkompetens och materiel för särskilda situationer.

Om en enskild kommun behöver resurser från Försvarsmakten kan man normalt klara av en sådan begäran. Vid en omfattande händelse som påverkar ett antal kommuner och eventuellt över flera län kan en prioritering behöva ske. Begäran om resurser skall då gå via länsstyrelsen och det är länsstyrelsen som gör en prioritering av var resurserna skall användas.

Trafikverket har reservbromateriel och 80 bandvagnar (20 står i Jönköping). Bandvagnar efterfrågas genom länsstyrelsen som vänder sig till nationell TiB på Trafikverket.

Lantbrukarnas Riksförbund, LRF, har lokala stödgrupper som består av lantbrukare som både EON och Telia Sonera har avtal med. Kommunerna går genom kommungruppens styrelseordförande för att begära stödgruppernas hjälp. Stödgrupperna har utrustning för att kunna röja både träd och snö och ska utgöra lokalt stöd för EONs och Telia Soneras reparatörer vid behov.

Hos varje räddningstjänst ska finnas en räddningspärm med kontaktuppgifter och förteckning över lokala resurser hos LRF:s medlemmar.

Nationell vattenkatastrofgrupp, VAKA, nationell vattenkatastrofgrupp, stödjer kommuner som drabbas av problem i dricksvattenförsörjning. Stödet kan både vara personella samt materiella resurser.

8 Bedömning av förmågan i samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område att motstå och hantera identifierade risker som kan leda till en extraordinär händelse

Verksamhet med högsta prioritet som inte bedrivs av kommunen är t ex, apotek, livsmedelsdistribution och drivmedelsdistribution.

I Örkelljunga kommun sker samverkan genom det regionala krishanteringsrådet, för kommunerna i Skåne Nordväst. Kommunen har en bristfällig bild över ovanstående aktörers krishanteringsförmåga.

9 Bedömning av kommunens förmåga att motstå och hantera identifierade risker som kan leda till en extraordinär händelse

9.1 Generell förmåga

Krisberedskapen ska bedömas utifrån delarna krishanteringsförmåga och förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå allvarliga störningar. Bedömning av respektive förmåga ska göras med användning av fastställda indikatorer och bedömningsnivåer¹

9.2 Bedömningsnivåer

Följande bedömningsnivåer ska användas vid en samlad bedömning av var och en av de båda delförmågorna krishanteringsförmåga och förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå allvarliga störningar.

Nivå	Beskrivning av förmåga	Innebörd
1	God	Kommunen har tillräckliga resurser och kapacitet för att lösa samhällsviktiga uppgifter vid extraordinära händelser.
2	I huvudsak god, men med vissa brister	Samhällsservice åsidosätts i viss mån för att prioritera akut verksamhet. Kommunen har inte tillräckligt med resurser för

¹ 6 § MSBFS 2010:6

		att lösa sina uppgifter på ett tillfredsställande sätt.
3	Bristfällig	Kommunens resurser understiger kraftigt det som behövs för att lösa de uppgifter som är samhällsviktiga vid extraordinära händelser.
4	Mycket bristfällig	Kommunen står i det närmaste oförberett.

9.3 Indikatorer på krishanteringsförmåga

I anslutning till varje indikator finns en anmärkning som beskriver skälen till bedömningen.

Indikator	Kriterier	Nivå	Anm
<i>Ledning, samverkan och information</i>	Det finns en aktuell krisledningsplan som är känd i organisationen.	1	
	Det finns en regelbundet utbildad och övad beredskaps – och ledningsorganisation.	1	
	Beredskapsorganisationen disponerar nödvändiga resurser i form av lokaler samt tekniska system för bland annat kommunikation och lägesbild och den kan verka dygnet runt i minst en veckas tid.	2	A
	Det finns rutiner och tekniskt stöd för information till allmänheten och till media, samt för intern information.	1	
	Det finns nätverk (t.ex. med andra myndigheter, kommuner, landsting eller näringsliv för samverkan och att samverkansövningar genomförs regelbundet.	1	
	Behov av samverkan med andra aktörer är identifierade och tillgodosedda.	1	

<i>Informationssäkerhet</i>	Det finns tillräcklig förmåga hos kommunen att upprätthålla informationstillgångarnas konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet.	1	
<i>Larm</i>	Det finns övade larmrutiner.	1	
<i>Omvärldsbevakning</i>	Det finns en omvärldsbevakning som tidigt kan varna för allvarliga kriser. Det finns rutiner och tekniskt stöd för att snabbt sprida information till den egna organisationen och andra aktörer.	1	
<i>Materiella resurser</i>	Det finns materiella resurser för krishantering som kan tas i bruk med kort varsel och som har en uthållighet om minst en vecka.	1	
	Det finns en förmåga att omfördela interna materiella resurser samt en förmåga att ta emot externa materiella förstärkningsresurser.	1	
<i>Personella resurser</i>	Det finns regelbundet utbildad och övad personal som är tillgänglig med kort varsel och som kan verka under minst en vecka.	2	B
	Det finns en möjlighet att omfördela personal inom kommunen samt att ta emot extern personal som förstärkning.	1	
<i>Praktisk erfarenhet</i>	Inträffade skarp händelse har följts upp i olika dokument och praktisk handling.	1	
	Genomförd övning hade beröringspunkter med det beskrivna scenariot.	1	

Anmärkning A: Förmågan att kommunicera och samverka vilar på tillförlitliga sambandssystem. Rakel finns idag hos Räddningstjänsten i deras ordinarie verksamhet och systemet har även införts i den centrala krisledningen.

Anmärkning B: Förvaltningarnas personal behöver öva mer med den centrala ledningen.

10 Förmåga att motstå störningar i samhällsviktiga verksamheter

Nedan finns en sammanställning av de indikatorer och kriterier som ska användas för att bedöma förmågan att i samhällsviktiga verksamheter motstå störningar samt en bedömning vilken förmåga Örkelljunga kommun har. I anslutning till varje indikator finns en anmärkning som beskriver skälen till bedömningen.

Indikator	Kriterier	Nivå	Anm
<i>Informationssäkerhet</i>	Det finns redundans och robusthet inom kommunens kommunikationssystem (IT, tele, radio)	2	A
	Det finns tillräcklig förmåga hos kommunen att upprätthålla informationstillgångarnas konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet	2	B
<i>Säkerhet och robusthet i samhällsviktig infrastruktur</i>	Det finns redundans och robusthet i kommunens infrastruktur.	2	C
<i>Reservkraft</i>	Det finns testad reservkraft med uthållighet om minst en vecka.	1	
<i>Möjlighet att flytta den samhällsviktiga verksamheten till annan plats</i>	Det finns genomförda förberedelser på den alternativa platsen.	2	D
	Flyttning av verksamheten till den alternativa platsen är övad.	2	E
<i>Materiella resurser</i>	Det finns materiella resurser för att motstå allvarliga störningar, vilka kan tas i bruk med kort varsel efter att en händelse har inträffat och som har en uthållighet om minst en vecka.	1	
	Det finns en förmåga att omfördela interna materiella resurser samt en förmåga att ta emot förstärkningsresurser.	1	
<i>Personella resurser</i>	Det finns regelbundet utbildad och övad personal som är tillgänglig med kort varsel och som kan verka under minst en vecka.	2	F

	Det finns en möjlighet att omfördela personal inom kommunen samt att ta emot förstärkningsresurser.	2	G
<i>Samverkan</i>	Behov av samverkan med andra aktörer är identifierade och tillgodosedda.	2	H
<i>Praktisk erfarenhet</i>	Inträffad skarp händelse hade beröringspunkter med det beskrivna scenariot.	1	
	Genomförd övning hade beröringspunkter med det beskrivna scenariot.	1	

Anmärkning A: Redundans finns i viss omfattning i kommunikationslösningarna. MSB har uppmärksammat kommunerna på eventuella brister inom området Informationssäkerhet.

Anmärkning B: Förmågan att upprätthålla informationstillgångarnas konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet är av varierande grad. Arbete pågår.

Anmärkning C: Det finns vissa kritiska punkter i kommunens infrastruktur. På E4 an sker alldeles för många incidenter och Räddningstjänsten har dagliga uttryckningar.

Anmärkning D: Det finns planer på att flytta viss samhällsviktig verksamhet till alternativa platser. Kontinuitetsplanering är viktig för att få en bild hur samhällsviktiga verksamheter kan bedrivas på alternativa platser. Genom Bårslöv har kommunens förmåga med alternativ ledningsplats ökat väsentligt.

Anmärkning E : Den centrala krisledningen är inte övad på alternativ plats.

Anmärkning F : Det finns brist på utbildad och övad personal, t ex för hantering av WIS, kommunens hemsida m m. Arbete pågår med att finna ersättare för personal som slutar och som hanterar WIS. Dessutom pågår redaktörsutbildningar för hantering av kommunens hemsida. Genom ny hemsida och utbildning av redaktörer finns fler personer som kan medverka inom området kriskommunikation. Träffar med kriskommunikatörer i Skåne Nordväst ökar robustheten inom området samtidigt som möjligheten till support ökar.

Anmärkning G : Pandemiplanering genomfördes 2006 och det har inneburit kännedom om vilka funktioner som måste bemannas i första hand.

Anmärkning H: Ett lokalt krishanteringsråd kan införas för att stärka samverkan mellan olika aktörer. Det sker regelbundna möten under året i regionala krishanteringsrådet och i krishanteringsrådet Skåne Nordväst. Mötena i det senare organet tillgodoser kommunens behov avseende det geografiska områdesansvaret.

11 Planering och genomförda åtgärder samt en bedömning av behov av ytterligare åtgärder med anledning av risk – och sårbarhetsanalysens resultat

Sammanfattning

Örkelljunga kommun har under åren i samband med RSA arbetat med huvudkategorierna vatten, el, social oro, sjukdomar - pandemi och olyckor - farligt gods. Under rubriken social oro har tillkommit aktiviteter såsom skolbränder, klotter, buskörningsungdomar, hot och våld samt skolskjutningar. Dessa områden har präglat kommunens förebyggande åtgärder och aktiviteter tillsammans med berörda representanter.

Under perioden har även utöver de traditionella planerna tillkommit planer som till delar antagits av kommunfullmäktige och som berör brand i skolbyggnader, vattenbortfall, plan för att motverka buskörningar m m.

Under 2015 har kommunen reviderat Krisledningsplanen, Kriskommunikationsplanen, Utbildningsplanen samt Krisledningsnämndens reglemente. Under 2015 har även genomförts arbete med STYREL samtidigt som projektet ORSA, Områdesbaserad Risk- och sårbarhetsanalys, påbörjats. Pärmen för trygghetspunkter har reviderats av Örkelljunga Civilförsvarsförbund som även undertecknat ett avtal med kommunen om gemensamma insatser. Frågor om Integration har aktualiserats i olika samrådsorgan inom kommunen.

Inför uppföljningen av RSA-arbetet i februari 2015 skall följande frågor utvärderas:

Nystart för Posomverksamheten i Örkelljunga kommun

Införandet av reservkraftsmöjligheter i de norra delarna av kommunen

Redovisning av risk- och sårbarhetsanalyser enligt verktyg från MSB.

Kan kommunledningen medverka till lokalisering av företag till platser som ger kommunen ökad robusthet?

Ökar antalet olyckor på E4 an?

Ger ORSA-arbetet kommunen ökad kunskap till risk- och sårbarhetsarbetet?

Kan ett integrationsarbetet öka tryggheten i kommunen?

Vad har genomförts av Risk- och sårbarhetsanalysen över energiförsörjningen i Örkelljunga kommun, daterad 2015-03-23 dokument.

Bilaga: Risk och sårbarhetsanalys över energiförsörjningen i Örkelljunga kommun.